

Důležité upozornění pro čtenáře Informačního bulletinu

Nedejte se zmýlit zdánlivě seriózními informacemi a tvrzeními! V době nepřehledných a často rozporuplných zpráv a diskusí budme obezřetní a nezapomínejme na zdravý rozum a střizlivý věcný úsudek.

Jako příklady možného nesolidního ovlivnění v poslední době uvedme alespoň dvě skutečnosti:

1. Pracovní listy [Ekumenické komise pro české církevní dějiny 17. století](#)

I do sborů Českobratrské církve evangelické (a jistě i na mnohá další místa církevních shromáždění) se dostaly Pracovní listy Ekumenické komise pro české církevní dějiny 17. století, které vydává Ekumenická rada církví v ČR (ERC) a Česká biskupská konference Římskokatolické církve (ČBK) za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky. Zatím byl rozeslán Pracovní list č. 1 (Na prahu třicetileté války), Pracovní list č. 2 (Exil jako jizva dějin) a Pracovní list č. 3 (Bílá hora). Další byl ohlášen, ale posud není obecně k dispozici. V příspěvcích jsou připomínána obecně známá fakta bez jakéhokoliv hlubšího zkoumání a hodnocení. Zajímavá je i proměna Pracovního listu č. 1. První slavnostně uvedená verze byla doplněna ilustracemi autora velmi diskutabilních „Oprásků sčeskí historie“. Představitel České biskupské konference Římskokatolické církve Stanislav Přibyl vysvětluje tuto skutečnost takto: „Chtěli jsme tuto problematiku také trochu odlehčit, proto jsme požádali o spolupráci ‚jaze‘, tajemného autora ‚Oprásků sčeski historie‘, mezi českou veřejností dobře známých. Touto soutěskou našich dějin nás provede kat Mydlář, který svou práci ve své době odváděl opravdu ‚padni (hlava), komu padni‘ – zcela nestranně a ekumenicky.“ Tato verze Pracovního listu č. 1 byla jako zřejmě nevhodná záhy nahrazena jinou, kde „Opráski“ byly nahrazeny jinými náhodně vybranými a s textem často tematicky více méně nesouvisejícími ilustracemi.

Pracovní listy měly být výsledkem jednání každoročních odborných kolokvií až do roku 2021. Kolokvia (jednodenní) proběhla roku 2018 (Exil jako jizva dějin), 2019 (Posvátný obraz mezi úctou a nenávisť). Vždy šlo o různorodé příspěvky dle osobních zájmů každého řečníka.

Ekumenická komise pro pobělohorskou dobu není ničím novým. Její první verze se rozjela už v devadesátých letech 20. století, krátce po tzv. „husovské“ komisi. Po několika letech skončila bez výsledku. Úspěšnější mohla být druhá komise na počátku 21. století, kdy se vedení ujal seriózní mladý historik, který si přál opravdu zkoumat souvislosti a teprve potom dospět k shrnutí pro veřejnost. Bohužel po jeho náhlém úmrtí se komise znovu rozpadla.

Téměř v předvečer výročí tragických událostí let 1620–1621 bylo nutno konečně provést „ekumenické smíření“. Seriózní cestou to nebylo možné. Byla tedy vytvořena umělá tzv. komise (dva členové za ERC, dva za ČBK), která měla (nebo ještě má?) vytvořit iluzi skutečného řešení otázek naší historie, k jehož vážnému pojetí chybí jak zájem, tak i odvaha.

Na webu komise: <http://www.ekumenickarada.cz/17století> jsou ke stažení tři zmíněné Pracovní listy. Původní verzi Pracovního listu č. 1 (s „Opráski“) jsme naskenovali a je možné ji stáhnout z adresy: http://veritas.evangelnet.cz/download/pracovni_list_c_1-puvodni.pdf.

2. Audiorozvažování faráře Jiřího Tenglera: „Bílá hora – 400 let poté“

Začátkem listopadu 2020 se objevilo na webu e-cirkev.cz „Audiorozvažování faráře Jiřího Tenglera – „Bílá hora – 400 let poté.““ Posлуhač, který si vyhledal na <https://soundcloud.com/ecirkev/jiri-tengler-bila-hora-400-let-pote> a vyslechl úvahy faráře Tenglera, byl ne mírně, ale nesmírně překvapen. Dozvěděl se totiž, že kdyby stavové na Bílé hoře zvítězili, dopadlo by to snad ještě hůře; Česká konfederace nebyla zralá, stavovský režim by ji možná přivedl k rozkladu. (Podrobně k celé této problematice, ovšem v seriózním hodnocení na základě historických reálií viz malý tisk VERITAS [Česká konfederace. První pokus o demokratický stát ve střední Evropě 1619](#) (400. výročí), Pardubice 2019.) Josef II. prý umožnil zbylým hloučkům tajných evangelíků obnovit vlastní církev (ani ho to nenapadlo, všichni se museli vměstnat do oficiálně povolených konfesí – luterské a reformované). Za Marie Terezie prý stejně už náboženský útlak polevil (ještě v roce 1781 došlo např. k tvrdým zásahům proti „kacířům“ v hlavním městě – Praze). Tři sta let poroby za Rakouska je prý nutno zpochybnit, zejména pozdní vláda Františka Josefa prý byla v porovnání s komunistickou totalitou (proč právě toto porovnání?) radostným a liberálním režimem (včetně např. obžaloby T. G. Masaryka římskokatolickými katechety nebo nepovolení slavnostního odhalení pomníku mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze). První Československá republika provedla prý to, co se Habsburkům nepodařilo: germanizace se neuskutečnila, ale bohemizace po roce 1918 ano (Ize doporučit velmi seriózní publikaci BENEŠ, Zdeněk. *Rozumět dějinám: vývoj česko-německých vztahů na našem území v letech 1848–1948*. 2., opr. vyd. Praha: Gallery, 2002. ISBN 80-860-1060-0, vztahující se právě k této problematice). Vášnivé spory o Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze jako spory o svobodu a dominanci kteréhokoli náboženství prý dosvědčují, že nejsme schopni vidět v tomto sloupu smutný pomník křesťanské nesnášenlivosti, protože na základě nemravné zásady či vláda, toho náboženství, semleli jedni druhé a jinde druzí semleli první. (V této souvislosti připomínáme znovu malý tisk VERITAS [Causa Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze v dokumentech](#), Praha 2017).

Celá úvaha se všemi chybami a nepřesnostmi se tak jeví jako snaha o změnu, a tedy v konečném důsledku likvidaci vědomí reálného historického vývoje v oblasti České republiky.

Publikace připravené k slavnostnímu žehnání kopie Mariánského sloupu v srpnu 2020

Tyto publikace jsou dvojího charakteru:

Jedna z nich – *Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze. Počátky rekatolizace v Čechách v 17. století* (Ondřej Jakubec a Pavel Suchánek, ed.) vyšla v ediční řadě *Prameny české historie*, která si klade za cíl „zpřístupnit odborné i laické veřejnosti možnosti a meze výkladu pramenů k českým, moravským a slezským dějinám.“ Osm autorů (vesměs historikové a historici umění) dávají čtenářské obci k dispozici výsledky svých bádání či kompilací a poskytují možnost vhledu do někdy velmi odlišné ideové orientace.

Druhé dvě publikace mají naprosto odlišný charakter. Významnější z obou *Duchovní střed Evropy. Dějiny Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze 1650–2020* (Petr Blažek, Vojtěch, Pokorný) charakterizuje předmluva kardinála Dominika Duky; uveďme zde alespoň její první větu: „*Vážení čtenáři, berete do rukou knihu, která vypráví příběh, ale přitom zjistíte, že jste vzali do rukou učebnici novověkých církevních dějin, které se odehrávají na panoramatu dějin našeho hlavního města, naší země, ležící ve středu Evropy, ale která je také křižovatkou velkých světových dějin.*“

Na přípravě knihy se podíleli dva autoři: historik Petr Blažek a filozof Vojtěch Pokorný. Ač jeden z obou autorů je profesionálním historikem, nejde v tomto případě o seriózní odbornou práci, ale o technicky skvěle vypracovaný oslavný spis, který zdánlivě užívá odborných termínů, reálně se však s danou problematikou nevyrovnává a ani vyrovnávat nechce. Je zajímavé, že autor – historik, který se v souvislosti s totalitními režimy 20. století snaží řídit pravidly historického zkoumání, je v daném případě zcela opomíjí. Cenné na zmíněné publikaci jsou v podstatě pouze mnohé dokumenty, zejména z posledních 30 let, a medailony předsedů Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze.

Vedle této reprezentační publikace působí působí knížka *Mariánský sloup. V souvislostech víry a ducha* (autor Stanislav Příbyl, generální sekretář České biskupské konference Římskokatolické církve) jako její nádherně a pestře vyvedený odvar, určený pro lidovou spotřebu.

Těsně před dokončením přípravy tohoto čísla našeho Bulletinu se na trhu objevila další knížka k témuž tématu, ale zcela jiného zaměření. V publikaci *Příběh Mariánského sloupu* (David Černý) jde zejména o přiblížení osoby sochaře Petra Váni – tvůrce kopie tohoto sloupu. Toto čtení obě výše zmíněné publikace dobře doplňuje a potvrzuje. Je to příběh člověka, pro něhož nejvyšší hodnotou je krása a pro ni je schopen velice mnoho obětovat. Přitom je poctivým tradičním věřícím římským katolíkem.

Díky třem posledně zmíněným publikacím máme jasně potvrzeno, že jsme se nemýlili v hodnocení postupu Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze, jak jsme to uvedli v malém tisku [*Třicetiletý zápas Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze o prosazení jejího záměru, Praha 2020*](#) a v jeho dalším pokračování v posledním Informačním bulletinu. Systematické působení Společnosti bylo doplněno velkým osobním nasazením lidí (sochaři, kameníci), kteří svůj vztah k tomuto dílu nebyli schopni a ochotni věcně promýšlet, ale především esteticky procítit.